

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancaute nu se
primesc. — Manuscripte nu se
returnează.
INERATE se primesc la Admi-
nistrațiune în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schäfer, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Duménil, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agenzia Vasca, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
săptămână pe o colină 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în ziua care îi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 39 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 56.

Brașov, Sâmbătă, 11 (23) Martie

1895.

Reforma electorală bate la ușă.

Brașov, 10 Martie v. 1895.

Necesitatea unei reforme elec-
torale, amăsurate cerințelor timpu-
lui, bate cu totu mai mare putere
și la ușile parlamentelor din mo-
narchia noastră dualistă. Dér ea n'a
aflatu aici până acuma decât urechi
surde.

Firesce, că sistemul electoral
actualu fiindu în ambele state ale
monarchiei întemeiatu pe interesele
de supremația ale claselor și ale
rasselor dominante, aceste nu se
simtă nici decum îndemnate de a
contribui la o reformă a lui în sensu
liberalu, deoarece printr'asta ar pierde
numai din influința și puterea, ce-o
esercază adî.

Partida maghiară dela putere
stăruiesce a introduce alte reforme
netrebuincioase și periculoase chiar,
dér la reforma capitală, menită a
face părtașu poporul în măsură câtu
mai estinsă la dreptul celu mai în-
semnatu cetățenesc, nici că se gân-
desce seriosu. De bună voia nici nu
va face nimic, ci numai decât va
fi constrinsă de împrejurări.

In Austria situația cu privire
la reforma electorală e formalu di-
ferită de cea din Ungaria, în fondu
însă e cam totu aceeași.

Guvernul ungurescu n'a luat
până acuma nici unu angajamentu
formal pentru o reformă a legii
electorale, în programul său nici
că se face amintire de așa ceva. Gu-
vernul austriacu însă a trebuit să
primescă în programul său cestiune
reforme electorale pusă deja
de cabinetul Taaffe.

A luat acestu punctu în pro-
gramul său ministeriul coalițiunei,
pentru că n'a avut încătrău și aprăpe
de unu an și jumătate s'a trăgă-
natu reforma electorală, asupra că-

reia nu se puteau uni partidele coa-
lisate, din cauză că fiă-care vrea să-și
păstreze mandatele și se teme a nu
perde prin lărgirea dreptului de
alegere.

In fine, precum s'asigură, mo-
narchul însuși a urgitu punerea
în lucrare a reformei electorale și
ast-felul coaliția s'au vedutu con-
strinși a face în cele din urmă ceva
pentru rezolvarea acestei probleme,
ca să evite o eventuală disolvare a
camerei și demisiune a cabinetului.

Comisiunea alasă pentru stu-
diarea reformei electorale a elabo-
ratu în fine unu proiectu în înțele-
gere cu guvernul, susțindu siste-
mulu de până acum cu cele patru
curii — marii proprietari, camerele
comerciale, orașele și comunele ru-
rale — și adaugându la ele o a cin-
cea curia, nouă. Acesta a cincea cu-
ria ar fi să se împartă în două cor-
puri electorale seu subcurii, în cea
dintăiu voru fi înșirați aceia, cari
plătesc mai puțin ca cincă florin
dare directă, în cea de a doua voru
intra cei ce nu plătesc dare, lucră-
torii industriali și meseriași.

Eu vorba că fiă-care din aceste
două subcurii să alegă câte 35 de
deputați, așa-déră în totalu curia a
5-a să dispună de 70 mandate. Nu
s'a stabilit încă cum să se împartă
aceste mandate precum și cercurile
electorale și decât alegerea să se facă
directu, ori prin delegați.

Se prevede însă cu siguranță
de pe acuma, că proiectul de mai
susu nu va mulțami pe nici una din
partidele coalisate, ér câtu pentru
partida liberală germană ea se de-
clară deja acuma în contra lui.

In modul de alegere proie-
ctatu Germanii liberali vedu unu pe-
ricul pentru ei, căci nu pot spera
să câștige nici unu mandat în cu-

ria a 5-a. Causă de ajunsu ca să i-se
opună.

Situația e tórte încordată. Dacă
în timpul cel mai scurt guvernul aus-
triacu nu va reuși a face unu pasu
decisivu spre soluțiunea cestiunei re-
forme electorale, probabilu, că va
fi silitu a se retrage. Și soluțiunea
va fi grea, căci populațiunea impe-
rialului, cu deosebire cea slavă, pre-
tinde o reformă radicală pe basa
principiul votului universalu și a
alegerii directe; ér partidele dela
putere nu voru să sacrifice nimic
din poziția, ce-o ocupă cu dreptu
și cu nedreptu.

Camera magnaților.

Desbaterea asupra budgetului.

La 20 Martie n. s'a ținutu cea din-
tăiu ședință a Camerei magnaților, luân-
du-se în desbatere proiectul de budgetu
pe 1895. Ședința a fostu tórte bine cer-
cetată. Membrii cabinetului erau toți de față,
ér din clerulu înaltu catolicu se aflau toți
afară de primatele și de episcopulu Dulán-
szky din Cinci-Biserici. Asemenea era com-
pletu reprezentatu clerulu înaltu gr.-orien-
tal, cu excepțiunea episcopului sêrbu Ni-
canor Popovici din Timișoara.

După-ee notarulu Iosif Rudnyánszky
camerei magnaților, în care se recomandă
primirea în generalu și în specialu a bud-
getului, a luat cuvântulu:

Contele Nicolau Zay, care dișe, că
își ține de datorință să-și marcheze atitu-
dinea acum în acestu timp criticu, cându
politica bisericăscă domină încă situați-
unea. Cabinetulu-Bánffy nu este decât lo-
cțiitorulu fostulu cabinetu, și protesteză con-
tra aserțiunei, că schimbarea de persoane ar
fi în stare să schimbe atitudinea opoziției
din camera magnaților.

Vorbindu de partida poporală observă,
că e adevăratu, că partida acesta are co-
loritu politicu, însă în programul ei sunt

și momente economice și sociale, cari tre-
buie negreșitu exploatate. Intrégă țera este
preocupată de miseriile agrare, și cându se
dîce, că parlamentulu maghiaru este par-
lamentulu avuților, atunci nu se spunu de-
câtu cuvinte înflorilate.

Idea independenței planeză, ca unu
ideal, înaintea fiă-căru Maghiaru. Partida
independentă și dela 48 este expresiunea
acestei idei. Adevărata piedecă a progre-
sului este politica bisericăscă, care sumuță
confesiunile una contra celeilalte.

Contele Zay spune apoi, că cestiunea
naționalităților trebuie rezolvată în modu
justu. Naționalitățile nu pot să fiă văt-
mate numai pentru-că sunt de limbi streine,
ci trebuie să li-se asigure existența.

Elu apoi se ocupă de trecutulu și în-
trébă, că unde e frățietatea maghiaro-croată?
Elu aprobă coloniile maghiare în Croația,
dér face atentă camera la răspândirea ideii
unei Croații-marî. Noi, dișe, nu pu-
temu privi acesta cu mânil încrucișate, ci
trebuie să lucrăm la reanexarea Dalmației,
ceea ce ar însemna unu favoru uriașu pen-
tru noi, ér din punctu de vedere alu drep-
tului publicu ar fi și ceva justu. Inșă pen-
tru ca în privința acesta să se potă realiza
voința poporului maghiaru, trebuie doborîtu
unu sistem putredu, e lipsă de-o partidă
de guvernamentu, care să fiă expresiunea
voinei poporului. Ascultați de vocea tim-
pului, că el vă vorbește, și să vă
mâne pôte pretinde, și transformarea so-
cială va porni de josu. Eu nu credu, că
guvernulu va restabili pacea religiōsă și că
va vindeca relele, fiind-că situațiunea se
pôte cuprinde în cuvintele: *Firmă nouă pe
prăvăliă veche*. Respinge budgetulu.

A luat apoi cuvântulu contele Bela
Vay, care s'a încercat să combată pe Zay,
dându expresiune speranței, că lupta se va
sfîrși cu învingerea liberalismului.

Contele Nicolau Maurișu Eszterházy a
apăratu, în vorbirea sa, programul parti-
dei populare. Astădi am ajunsu acolo,
dișe Eszterházy, înoātu suntemu siliți a ne
ocupa cu cestiuni de dreptu publicu, de

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Politia împăratului Napoleonu III.

Măsurile de siguranță, ce se luă
pentru apărrarea președintelui republicei
Casimir-Ferier în urma asasinării lui Carnot,
reamintescu dispozițiunile complicate, fă-
cute pe timpul împăratului Napoleonu III
după atentatul cu bombă alu lui Orsini,
pentru siguranța familiei împărețesc.

Micul principe, Louis, de câte ori
eșia la plimbare, era însoțitu de o cetă de
Spahi negri, ale căroru mantale albe, su-
flăte de vântu, îl încungiurau ca unu noru,
și acestu aspectu pitorescu amusa atâtu pe
micul Loulou, câtu și pe Parisienii lacomi
de spectacole. Când pleca împăratulu la
plimbare în trăsura deschisă, însoțitu nu-
mai de unu adjutant alu său, celea pe
care avea s'o percurgă trăsura, fiindu în-
naintea hotărită, furnica de poliști secrete,
îmbrăcați în totu felulu de haine indife-
rente, și trăsura conducătorului acestei insti-
tuțiuni totdeuna îi urma împăratulu într'o
mică distanță.

După cum enareză o femeie, care
timpu mai îndelungat locuise în Tuillerie,
damele de curte ale împărețesei de multe-

ori se uimeau, când domni necunoscuți le
salutau pe strade, le deschideau în modu
complasantu calea printre mulțime, seu le
săreau în ajutoru, când ajungeau în ôre-
care perplesitate, ordonându poliștilului
respectiv, care le făcea greutate: „Lasă
în pace pe dame!”, seu: „Nu incomoda
damele!” „Acesti ômeni”, dișe amintita
raportoră, „aparțineau poliției secrete im-
părețesc, și omulu făcea bine, decât nu
juca pe sumetulu față cu ei, ci le primea
serviciile cu mulțamită, căci dealtmintrelea
risca a fi neglijeatu și nebagat în seamă
cu altă ocaziune”.

Cu unu cuvântu, paza familiei împé-
rătescu, ori când pășia acesta în publicu,
era într'atât de minuțioasă, încoātu lui Na-
poleonu adese-ori îi era nesuportabilă, și
câte-odată, decât și numai pe momente, în-
cerca să scape de ea. O astfelu de încer-
care făcu elu între altele și cu ocaziunea
serbarei onomastice sale la 15 Augustu
1864, încercare, care de sine se înțelege,
nu succese.

Împăratulu, însoțitu de soția sa, și în
brațe cu micul prințu de opt ani, se ară-
tase de pe balconul salei maresalilor mul-
țime de mai multe mii, adunată înaintea
Tuillerilor, apoi plecă cu împărețesa și
cu mai mulți curteni în trăsura deschisă la

plimbare, prin stradele principale ale Pari-
sului. Iluminate și împodobite cu o pompă
ne mai audită, și se îndreptă spre pala-
tul Elysee. Abia se închise însă porța
cea mare în urma lui și împăratulu îndată
câpeta voia să păcălescă poliția sa secretă
și să se amestece pe josu și necunoscutu
printre publiculu de afară, pentru de-a puté
gusta încă odată priveliștea admirabilă a
iluminațiunei de pe piața Concordiei.

Idea sa fî aprobată de împărețesa
Eugenia, și repede, înainte de-a ajunge
scirea la urechile lui M. Hyrvoix, șeful
poliției secrete, întréga societate — în frunte
măestra supremă de curte a împărețesei la
brațulu generalului Kolin, după ei, bătrana
princesă de Esslingen și ceilalți curteni gru-
pați în jurulu părechi împărețesc — trecu
prin grădină și eși pe o ușiță laterală pe
câmpulu Elysee, fiindu aci mânăta înainte,
vrându nevrendu, de valulu mulțimei adu-
nate. Societatea ajunse până aprăpe de
piața Concordiei, când de-odată bucuria ei
fî nimicită. Împăratulu chiar își întorsese
capulu pentru de-a privi încă odată arculu
triumfal de l'Etoile, când imediat lângă
el se auți pe neașteptate unu „Vive
l'Empereur!” (Să trăsescă împăratulu!) pu-
ternicu, care se estinse, ca unu fulgeru.
Numai decâtu se născu o indesuelă tumul-

tuosă, așa că mica trupă se vedu constrinsă
a se retrage. Din norocire unulu dintre pă-
dătorii porții palatului Elysee stetea în
apropiere de ușiță, o deschise în grabă și
lăsă înlăuntru pe refugiații înspăimântați.
A și fostu timpul supremu, căci imbul-
dela și agitarea își ajunsesse culmea.

Deci încercarea, care promisese atâtă
plăcere, nu succese și necasulu pentru acesta
fî cu atât mai mare, când Napoleonu și
curteii lui aflară, că totu lucrulu au să-lu
mulțamescă unei apucături istețe a șefului
poliției. Acesta adecă, înțelegându, spre
groza lui, despre idea împăratului, pentru
de-a împedeca planulu ascunsu, trimise nu-
mai decâtu în urma soietății pe toți poli-
știții, cari îi steteau la dispoziția, cu po-
runca, să tradeze incognitul domnito-
rului, îndată ce-lu voru zări, și astfelu să-lu
silăscă a-se reintôrce.

Și mijloculu acesta și-a ajunsu suopulu.
„Domnulu Hyrvoix m'a păcălitu în mo-
dul acesta perfid, pentru de a-mi dovedi,
că nu este așa de ușor a-te subtrage de
sub paza lui!”, dișe împăratulu Napoleonu,
de-o parte supăratu, de altă parte vesel.

V. S.

naționalitate, agrare și cu alte cestiuni. Proiectele bisericești politice au provocat marele război confesional, și d-voștre, după 20 de ani de stăpânire, puteți vesti, că nu este loc în patriă, unde n'amți simți omnipotența statului. Omnipotenței acesteia îi pune vîrfu lupta de doi ani încoco, care ocupă legislativa, căci guvernul s'a atinsu și de cestiuni de conștiință. Mișcarea acesta a provocat o guvernul liberal și scopul mișcării este *revisuirea legilor vătămătoare*.

Eszterházy se ocupă apoi în detaliu cu programul partidei populare, apărându-l cu succes.

Ministrul *Wlassics* încercă să se apere față de acușele, ce i-le-a adus *Eszterházy*. Contele *Bela Serényi* s'a ocupat mai pe larg cu criza agrară. Contele *Emerich Széchenyi* de asemenea a explicat tendințele agrare. La sfîrșitul verbirei sale a caracterizat starea bolnăvicioasă a țării și a dîșu: E în ajunul esopșiia milenului. *Este lipsă de acesta acum, când avem bolnav în casă și puiculu lădii e gol!*

Cel din urmă orator a fost contele *Ferdinand Zichy*. El a criticat aspru întreaga politică financiară a guvernului, și totuși n'a refuzat votarea bugetului. S'a ocupat apoi și el cu partida populară, pe care a apărut-o contra atacurilor guvernului.

Făcîndu-se votarea, majoritatea a primit bugetul în desbatere generală. După acesta s'a început desbaterea specială.

Cel dintău vorbitor a fost contele *Ferdinand Zichy*, care a cerut să se elimine poziția bugetară referitoare la matriculele civile.

Ministrul de interne *Perczel* a accentuat de nou, că *deja la începutul lui Septembrie vré se introduc matriculele de stat*, și pentru acesta tocmai cere votarea poziției. (Majoritatea o votează).

Metropolitul *Mihaly* luîndu cuvîntul dîșe, că la poziția universității sunt 300,000 fl., a căror origine nu se arată. Se șie însă, că suma acesta se ia din fondul *Patru Păzmandv*. Fondul acesta însă este bisericesc și crede, că nu se folosește pentru scopuri, pentru cari e menit. De aceea în numele corului episcopesc protesteză contra acesta.

Bugetul s'a primit apoi și în desbatere specială.

Alegerea „modelu” dela Neutra.

Ne ocupăm în detaliu cu această alegere, pentru-ca să se vadă, ce plătesce în Ungaria dreptul electoral, când alegătorul voescă să-și dea votul pentru un candidat anti-guvernamental. Eată, după rapoartele foilor unguresci, oglinda fidelă a acestei alegeri:

Orașul are aspectul *cei mai perfecte stări de asediu*. La fiă-care colț al stradelor, în apropiere și în depărtare, pușoile soldaților sunt puse în piramidă, și stradele închise prin cordonul de miliție. Soldații ceru bilet de legitimație dela fiă-care individ, și cel ce nu are acest bilet, nu pôte trece din o stradă în alta.

Alegătorii partidei lui *Zichy* sunt postați la marginea orașului, pe când alegătorii guvernamentali aprupe de locul alegerii.

Președintele *Tarnoczy* a salutată ziua de 20 Martie cu aceea, că *a voiți să aresteze pe doi deputați*, și anume: dincolo de podul *Nitrei* veniau alegătorii lui *Zichy* în trăsuri. *Tarnoczy* li-a eșit îndată înainte și a provocat să se dea jos din trăsuri cei patru omeni de încredere ai lui *Zichy*. Deputatul *Pazmándy* vîcîndu acesta a grăbit spre pod, ca să se convingă despre fapt, și a aflat acolo pe *Tarnoczy*, căruia i-a făcut întrebarea, că alegătorii sunt cei patru domni, pe cari i-a forțat să se dea jos din trăsuri? — Nu sunt dator să-ți dau lămur! răspuse *Tarnoczy*. — Protesteză contra acestei procederi! dîșe *Pazmándy*. — Numai decăt te arestez, decăt mă încor! strigă *Tarnoczy*. *Generalmi, aici!* Atunci deputatul *Okolicsányi* a rugat pe *Tarnoczy*, să-i dea un bilet

de legitimație, ca să pôte merge la oficiul telegrafic. *Tarnoczy* însă i-a refuzat și când *Okolicsányi* a protestat, *l'a amenințat și pe el cu arestare*.

Omenii neutrali spun și asigură, că au venit 1500 alegători de-ai lui *Zichy*, și 300 de-ai lui *Latkoczy*. *Toți Jidani s'au alăturat acestuia*.

Partida guvernamentală s'a folosit de apucătura, că pentru a zăpaci pe alegătorii opoșiionali, a candidat pe 3 *Zichy*. Opoșiția a fost pregătită pentru o astfel de ticăloșie, și a stat gata cu scrisori de renunțare la mandat din partea a 2 *Zichy*. *Tarnoczy* însă a refuzat primirea lor.

Alegerea curgea foarte încet. În timp de trei sferturi de oră, *Tarnoczy* a luat numai 92 voturi. El mereu punea întrebări alegătorilor opoșiionali: „Nu este nime aici, care ar voi să voteze pentru contele *Ioan Nepomuk Zichy*?” Dîr întrebarea acesta nu-i prea succedea, căci preoții catolici grijau foarte bine, ca alegătorii să pronunțe numele adevăratului candidat. Cu toate acestea *Tarnoczy* a respins totuși alți treilea vot de-alti alegătorilor lui *Zichy*.

Mare scandalizare a produs neomenia guvernamentalilor, cari au confiscat 1200 părți, cari li-se trimisese alegătorilor lui *Zichy* închiși, și cari de dimineața nu mâncașeră nici unu codru de pîne.

Tarnoczy și omenii lui au respins jumătate din voturile pentru *Zichy*, între cari și pe doi canonici. Decăt alegătorul nu pronunța corect: „Votez pentru contele *Ioan Zichy junior*”, i se respingea votul.

S'a întemplat și casul, că unu alegător a fost întreat: — Ce ocupație ai? — Capelan de cor! răspuse unu tineru preot. — Nu-ți primesc votul, căci în listă stă scris „capelan” — dîșe președintele, respingîndu votul alegătorului. Casuri de acestea s'au întemplat o mulțime.

Prin astfel de mijloce brutale reuși candidatul guvernului.

„Din districtul Năsăudului” vorbindu despre această alegere dîșe, că „în Neutra s'a întemplat confiscarea drepturilor constituționale. Cum au fost pregătirile, așa a fost alegerea. Nu exercitarea, ci suspendarea drepturilor cetățenesci și politice... E o batjocură pe Ungaria și pe partida liberală... Ce vré guvernul: pasivitate, ori revoluție... Crede ore *Bánffy* și *Perczel*, că o'unu astfel de mandat *Latkoczy* pôte intra și vorbi în parlament? Cred eu atăt de fără onore și atăt de hăbucă opoșiția, încăt să sufere o astfel de alegere de deputat, care să servescă de precedent apropiatelor alegeri generale... Decăt nu este libertate în Ungaria — și cum că nu este, e convinsu fiă-cine — atunci guvernării și guvernamentali devin tirani peste solavi. E decăt poporul a ajuns în solăvia, pentru el e totu atăt, că cine-lu domnesce: *Bánffy*, *Zichy*, ori *Windischgrätz*, și în curînd s'a finit cu independența Ungariei...”

SCRILE DILEI.

10 (22) Martie.

Cum se pedepsesc în Ungaria omenii pentru laesa Majestate! Cu ocaziunea manevrelor dela *Boroșineu* în a. 1893, la primirea Majestății Sale luară parte și locuitorii satului învecinat *Csermő*. Monarchul fu întemplat cu strigăte de „Să trăescă!” și „Eljen!”, dîr se au și unu strigăt de „Abzug!” Strigătul acesta îl scose farmacistul din *Csermő*, *Eduard Dirhan*, care pentru acest fapt fu dat în judecată din partea procurorului pentru crima de laesa Majestate. Afacerea însă se trăgă până acum și numai alaltăieri se tinu pertractarea finală în această cestiune odiosă. Și ce se veți? „Cinstitul” farmacist *Dirhan* declară înaintea judecătorilor, că el nu a strigat „Abzug” „regelui, ci celor ce strigau „Să trăescă”, căci aceștia, deși de naționalitate română, ar fi trebuit să salute pe regele ungar în limba maghiară. Procurorul *Dr. Goth* propuse cu toate

aceste osîndirea acusatului pentru laesa Majestate, neputîndu-și farmacistul dovedi intențiunea sa „patriotică și nobilă”. Apărătorul *Dr. Barabás* pledă pentru achitare, dîcîndu, că acusatul nici pe departe nu a intenționat de-a ofensa prealta persoană a Majestății Sale, ci „Abzug”-ul său l'a strigat *ultraștilor români*, cari voiau să fiă observați de „regele”. *Tribunalul achită pe farmacistul*.

— o —

Casul trist. D-lu *Nicolae Cristea*, tocmai în ajunul liberării sale din închisoarea dela *Vațu*, a suferit o grea pierdere prin mörtea fiului său *Nicolae Cristea*, studentu la tehnică, întemplat alaltăieri în *Sibiu*, unde tinerul venise bolnav dela *Zürich*. Adresăm întristatului părinte și familiei sale cele mai sincere condolențe.

— o —

D-lu *Dr. Valeriu Branice*, cum cîtim în „*Dreptate*” ce am primit o ađi, nu-și va face pedepsă de doi ani închisoare în temnița din *Seghedin*, ci în cea din *Vațu*.

— o —

La catastrofa „*Elbei*”. Fôia oficială ungară publică în numărul său dela 20 l. o. unu conspect asupra acelor epistole recomandate, 234 la număr, cari adresate fiind din Ungaria, s'au pierdut cu ocaziunea catastrofei năei „*Elba*”. Posesorii acelor epistole pôte să ceră despăgubire dela respectivele oficii postale ungare, de unde s'au trimis epistolele.

— o —

Factorii postali femei. Ministrul de comerț ungar a făcut în *Timișoara* o probă pentru de a-se convinge despre aptitudinea femeilor în a face servicii, ca factorii postali. De trei luni au îndeplinit serviciul de factorii postali șese femei, încredințate de-oamdată numai cu împărțirea de diare și tipărituri. Renovarea acesta s'a dovedit ca practicabilă, și astfel ministrul va aplica femei ca factorii postali și la alte oficii postale din Ungaria.

Din districtul Năsăudului.

— Martie 1895.

(Fine.)

Căci étă cum s'a purtat Ghețe față cu grănicerii:

Finindu-se clădirea noului gimnasiu din *Năsăud*, Ghețe, în lipsa unui cuartir convenabil, ceru fondului, prin o petiție în regulă, să binevoiescă a-i da voie să locuiescă până una alta în o odaie din cuartirul destinat pentru directorul gimnasial, pe lângă o chirie de 4 fl. pe lună. Sprijinit cu căldură de director și de colegii săi din comisiunea fondurilor*, administrațiunea consimte și dă mandat în scris *cassarului*, să subtragă lui Ghețe din salariu în fiă-care lună câte 4 fl. drept chirie pentru locuința din gimnasiu.

S'a urmat mai multu timp întocmai. Dîr cel necurat nu dorme. *Ciocan*, perđîndu presiunile administrației fondurilor, a început a pune fel de fel de bețe în rôtele administrației, spre a îngreuna și, de se pôte, a zădărnici mersul lucrului și a compromite persoanele din administrație**). Negreșit cu aceeași intenție, într'o bună dimineață, *Ciocan* dîșe *cassarului* (o caricatură și creatură a lui *Bánffy-Ciocan*) să nu mai subtragă lui Ghețe chiria de 4 fl. pe lună, și tîndala de *cassar*, fără a aștepta unu contra-mandat dela administrațiune, sisteză subtragerile dela Ghețe, fără să spună o vorbă comisiunii despre asta, — faptu, pentru care merită a fi datu afară din administrațiune, și dauna fondului a i-se subtrage din cauziune. Nici că ne îndoim, oă comisiunea administrativă va procede în conformitate; căci decăt *cassarului* îi mai place a servi lui *Ciocan*, decăt fondurilor, poftescă a trece în plata lui *Ciocan*. Așa să se procedă față cu totii funcționarii, începîndu dela prefectu până la cel din urmă servitor.

Despre escrocheria trifoiului *Ciocan*.

*) Étă pentru ce nu e bine să fiă profesori în administrațiune!

**) Sunt paseri, cari își spurcă cuibul.

Ghețe-Pavelu administrațiunea a aflatu nu mai tîrziu din raportul comisiunii censurătoare. Atunci ea a poruncit *cassarului* să subtragă lui Ghețe din salariu atăt chiria restantă, cât și cea curentă în rate lunare, până se va completa venitul știrbit al fondului. Acestea s'au întemplat în anul trecut.

Totu *Ciocan* (căci el e pîtra scandlei) a nebunit pe Ghețe în tîmna trecută să ceră primul decenalt. Auđiți acolo! Ghețe, care numai în 28 Novembre 1885 a intrat în serviciul fondului, ca substitut provisoru, și care a lipsit dela școlă peste unu an de zile. spre a-și câștiga o calificatiune profesională pe speșele fondului; el, alt oăru serviciu de decenalt se începe numai în 1888, și după toate calculele din lume numai în 1898 pôte veni la decenalt, — el, să ceră decenalt în 1894? O impertinență acesta, de care numai unu Ghețe său altu de pînura lui este capabil. Chiar când fondurile ar voi a comite o nelegiure în favorul lui Ghețe, și atunci numai în 28 Novembre 1896 s'ar împlini 10 ani de serviciu. Dîr se adevăresce și aici vorba: „Nu mă lăsa a peri, că nu te-oi lăsa a trăi”. Luați odată minte, grănicerilor!

Administrațiunea i-a restituit simplamente petiția, pe motivul, că este sosită înainte de timp.*)

Deschidem aici o parantesă. În contra concluserilor administrației, numai unu membru din administrațiune pôte înainta recursu, în virtutea dreptului său de suprainspecțiune, are numai dreptul de a sista conclusele, cari i-se par contrare „Statutelor”, dîr nu are dreptul de a dispune.

Cu toate acestea, *Ciocan* influență asupra lui Ghețe, să înainteze recursu la minister atăt în contra concluserilor referitoru la cuartir, cât și contra celui referitoru la decenalt, ba spunu omenii, că el însuși i-a compus recursul. Va să dîșe decenalt înainte de timp, și cuartir gratuit. Dîr fondurile nu mai sunt de hăram, ca sub *Ciocan*, și edificiul gimnasial nu este nici pentru invalidi, nici pentru bioheri.**)

Îndată după aceea *Ciocan* alergă la *Bistrița*, spre a informa pe fișpanu în favorul recursurilor, și întorsu acasă, el trimite și pe Ghețe să se tîrască și să mai denunțe și el.

Urmarea fu, că fișpanul, fără a cere justificarea administrației, a sistat espedarea concluserilor, cerîndu să i-se înainteze recursurile lui Ghețe, spre a-le supune ministrului. Ministrul, avîndu sub ochi aceleași informațiuni, a refuzat a aproba conclusele administrației și a ordonat a se face voia lui Ghețe.

Se vede, că referentul ministrului nu cunoșce nici cauza, nici statutele, că nu și-a luat ostenela nici măcar a ceti ac-

*) Trebuia să i-se răspundă: „Decenaltul nu ție-se pôte acorda, deoarece: 1) Atăt „Instrumentul fundatiunal”, cât și „Statutele”, compuse de grăniceri glăsușci, că decenalele se voru da numai „după putință”, când starea fondului va permite. 2) Fondul, mulțămîtă chivernisirii lui *Ciocan* et. comp., e aprupe de faliment. 3) Fondul nu s'a obligată nici când a-ți da d-tale decenalt. 4) Te-am primit în serviciu numai pe 10 ani.

**) Pe atunci Ghețe încă nu era membru în comitetul grăniceresc; acum însă a ajuns și acolo. Și cum? Trebuind a se face în 1894 alegerea a doi membri în congregatiunea comitatensă, *Ciocan* și cu solgăbirul *Năsăudului* au ticlăit treba așa, că *Jidani* din ceru (și-i multă spuză de *Jidani* pe aici) și cu *Maghiarii golani* din *Nimigea ungară*, au ales pe Ghețe în contra advocăților noștri *Ioachim Mușșianu* și *Dr. Lironessi*, candidați ai partidului nostru național. Ajunsu Ghețe în congregatiune, i-a fost ușor lui *Ciocan* a face, ca el să ajungă și membru în comitetul grăniceresc, căci în sensul statutelor impuse, comitetul grăniceresc are și 12 membri denumiți de ministru dintre membrii congregatiunii. Și gentilul Ghețe nu s'a genat a primi aceste onoruri! Sperăm însă, că din comitetu va fi datu afară, că cine pörtă procese contra fondurilor, nu pôte fi membru în administrațiunea lor.

tele, ci a lucrat numai după informațiile false, primite de la Ciocan prin fișpanul. Nici ministrul nu poate porunci fondului să dea cui-va o quartir gratuită și decenală înainte de timp.

Orî d'ora crede Ghețe a avé merite extra-ordinare pentru grănițeri, de vine cu ast-fel de pretensiuni nerușinate? Dér nu scie el, că decă ómenii nu s'ar fi uitat printre degete, pentru scandalele s'evirite de el în berăria, în „Grivița“ cu Moritõe, în Sân-Georgiu cu cărțile și dragostea, etc., etc., de multu era m'aturat din Năsăud, ba p'ote pătea și mai rău.

Ecă primul casu de o ingerință directă a regimului în afacerile fondurilor, unu casu de precedentă din cele mai periculoase, și casul e provocat de unu Ghețe, care deși negrănițeru, este în p'anea grănițerescă, cu o plată anuală de 1100 fl. Și să nu credă cine-va, că e nevoiașu. Cine nopți întregi bea la șampania, și sticlele golite le aruncă de p'areți, acela nu p'ote să fi nevoiașu.

Omulu ougetatoru se gândesce la urmări; ómenii nemernici însă, ce le pasă lor, că se distruge unu ținut întregu cu instituturile lui de cultură? Numai ei să aibă pe ce să m'ănance, până abia răsuffă de grași, și să bea până ajungu cu degetul.

Ecă, onorați cetitorii, în ce stare precară am ajunsu cu averea grănițerescă, destinată pentru scopuri de cultură, din p'icina unor ómenii nemernici, ce n'au nici conștiință, nici lege, nici chiar Dumneșu.

Dér bunu e Dumneșu, administrațiunea actuală va scii să apere interesele fondurilor noastre scolare nu numai față de perduți, ca Ciocan și Ghețe, ci față de orî și cine. Cu noi este dreptatea și adevărul, cu noi va fi și Dumneșu până în sfârșit.

— ei —

Academia română

Sesiunea generală din anul 1895.

Raportul secretarului generalu asupra lucrărilor făcute în anul 1894—95.

Domnilor colegi,

Dela organizarea Academiei române, ca institut național în 1879, sesiunea generală a acestui an este întâia, la a cărei deschidere secretarul D-vostre generalu v'ă p'ote prezenta raportul despre activitatea din cursul anului, fără o amintire intristătoare a pierderii vre-unuia din membrii institutului nostru.

Din contră avem a înregistra unu faptu îmbucurătoru. Membrul onoraru, Prea Sântia Sa *Victor Mihalyi*, episcopul Lugoșului, a fostu întăritu de arhiepiscopu și mitropolitu român greco-catolicu în scaunul Blășiului. Academia, în ședința de la 11 Noembrie, a decisu a exprima cu această ocaziune felicitările sale înaltului prelatu.

Acastă sesiune este, după mulți ani, totu de-odată întâia la a cărei deschidere numărul membrilor Academiei este completu. Fiă ca această fericită împrejurare să fiă de bunu auguru pentru prosperitatea institutului nostru, asupra căruia întrégă națiunea își are ațintiți ochii și dela care Românii speră multu pentru înaintarea culturii lor.

Academia a luat și în acestu an parte la buouriile M. S. Regelui, Augustulu ei președinte de onore și protectoru, și ale familiei Sale.

Cu ocaziunea nasterii Princesei Elisabeta, fiica Altețelor Lor Regale Principale și Princesea României, delegațiunea a exprimat felicitări institutiunii noastre.

La 3 Noembrie, cu ocaziunea serbării nunței de argintu a Majestăților Lor Regale și Reginei, Academia s'a înfățișat în corpore spre a le prezenta o adresă de felicitare.

Ședințele de peste an.

În cursul anului Academia a ținut 37 ședințe ordinare, din cari 5 au fost publice. În aceste ședințe, afară de afacerile private ale Academiei, s'au făcutu co-

municări și discuțiuni științifice. Cele mai însemnate dintre acestea sunt următoarele:

D. colegu V. A. Urechia, la 25 Nov. a cetit o comunicare: Pe file de céslovit, ca continuare la cea cetită la 11 Noembrie 1888.

La 2 Decembre, D-sa a cetit o incercare dramatico-satirică dela finea secolului trecut, inedită și anonimă: „Comedie în două fapte“, în care se arată trista stare a domniei și a boerimei muntene de atunci.

La 13 Ianuarie, D-sa a comunicat: „Cererile în ponturi, ce se cade a se face de Românii la veru unu congresu de principii creștini“, scriere dela 1828, din care se vede, că pe atunci esista aspirațiunea la unirea Principatelor și se simțea nevoia de unu principe străin și de independență.

D. Gr. G. Tocilescu, la 9 Decembre, a făcutu o relațiune despre noiele cercetări privitoare la limes alutanus și la castrele romane dela Racovița-Copăcen. La 16 Decembre, D-sa a continuat expunerea despre acele castre și a adus la cunoștința Academiei descoperirea unui bogat materialu de documente istorice slavone și române, aflatu de D-sa în arhivul municipalu al Brașovului.

În parculu institutului Ottetelesanu de la Măgurele, cu ocaziunea unor lucrări de nivelarea terenului, s'a găsit unu număr însemnatu de urne funerare pline cu oșe arse amestecate cu pământu. Directorul institutului, D. I. Slavici, a trimis mai multe specimene din acele urne, cari s'au prezentat în ședințele dela 11, 18, 25 Nov. și 16 Decembre; ér la 13 Ianuarie D. Gr. G. Tocilescu a cetit o notă asupra acestei descoperiri.

În ședința publică dela 2 Decembre, D. B. P. Hasdeu a cetit unu poemu intitulat „Dumneșu“, ér în cea dela 10 Febr. a cetit unu memoriu despre „Cheile Bicului în Basarabia“.

D. colegu N. Ionescu, la 27 Maiu, a făcutu comunicare despre o călătorie a D-sale în Bulgaria și despre progresele culturale ale acestei țări vecine.

La 4 Noembrie, D. colegu D. C. Olănescu a cetit Satira IV contra femeilor savante; ér la 16 Decembre, D-sa a cetit o scriere intitulată „Din viața romană de pe timpul lui Augustu. Ospetulu lui Nasidienus“.

D. colegu Dr. V. Babeșu, la 4 Noembrie, a făcutu o expunere asupra lucrărilor științifice cuprinse în noulu volumu al Analelor institutului de bacteriologie din Bucureșu.

La 3 Iunie, D-sa a arătat constatările făcute asupra unei noi forme a morvei (răpociugei), anume morva latentă seu larvată.

În ședințela de la 18 Noembrie, 27 Ianuarie, 3 și 24 Februarie, D. Dr. Babeșu, răspundendu unor întrebări făcute de D. Hasdeu, a dat mai multe explicațiuni privitoare la lucrările făcute în institutul de bacteriologie cu privire la descoperirea seroterapiei în acestu institutu.

Dr. Gr. Ștefănescu, la 2 Decembre, a făcutu o comunicare despre prima cămilă fosilă găsită în România și unca până astăzi în Europa.

La 9 Decembre, D. Sp. Haret a vorbitu despre teorema ariilor în mișcarea sistemelor materiale (ou privire la o comunicare recentă făcută de D. Marey la Academia de științe din Parisu).

La 10 Februarie, D-sa a prezentat două lucrări matematice ale D-lui I. Ghibaldan.

La 13 Februarie, D. colegu I. Kalinderu a prezentat, din partea D-lui și D-nei Mijatovich, mai multe scrieri de ale D-lor, cu o analiză asupra cuprinsului acestor scrieri.

D. membru corespondent St. C. Hepites, la 7 Octombrie, a prezentat o comunicare despre starea actuală a publicațiunilor meteorologice în țară; ér la 27 Ianuarie prezentat lucrarea materiala pentru climatologia României. II. Gerulu Bobotezei.

În sesiunea generală trecută, la 11 Aprilie, Academia a decisu, ca secțiunea literară să pregătescă o lucrare asupra ortografiei, spre a se putea discuta cesțiunea în sesiunea de acum. Secțiunea a ținut 3 ședințe, la 18, 25 Noembrie și 23 Decembre. Discuțiunile și decisiunile ei s'au tipărit și vi s'au comunicat, pentru ca ast-fel în actuala sesiune să se p'otă lua asupra ortografiei decisiuni în deplină cunoștință de cauză.

Academia română, ca cea mai înaltă instituțiune de cultură a n'omului românesc, nu a putut sta nepăsătoare în fața pericolului de cari e amenințată cultura națională în acea țară locuită de Românii, unde s'au născut bărbați puternici ca Șincai, Samuil Clain și Petru Maior, Șaguna, Șuluț și Barițiu. În ședința de la 27 Maiu, Academia a aprobatu unu memoriu asupra acestei cesțiuni mari. Acestu memoriu s'a adresat tuturilor instituțiunilor cu cari ne aflăm în relațiuni.

(Va urma.)

„Victoria“

institutu de credit și economii în Arad.

Arad, Mart. 1895.

Institutulu de credit și economii „Victoria“ din Arad și-a ținut a 7-a adunare generală la 10 Martie n. c. Constatările făcute în această adunare, ou privire la rezultatul operațiunilor din anul trecut, sunt câtu se p'ote de îmbucurătoare pentru institutu. Prin urcarea capitalului socialu la 300,000 fl. și prin cumpărarea unei case pentru institutu, a căreia valoare este de 61,347 fl., institutul a luat unu avânt puternicu. Raportulu direcțiunei constată, că acestu rezultat este pentru institutu ou atâtu mai îmbucurătoru, deoarece anul expirat în privința financiară peste totu, dér mai alesu în privința economică, prin recolta slabă și prețulu scăduțu al cerealelor, cari formeză față cu institutul isvorulu principalu de venit, a fostu câtu se p'ote de nefavorabilu. Decă și în asemeni împrejurări institutul a scit realizarea așa frumoșe progrese, direcțiunea ou dreptu cuvântu speră, că în viitoru institutul va merge totu înainte.

Mișcarea operațiunilor principale în cursul anului trecut se prezintă astufel:

Depunerile la 31 Dec. 1894 erau: 640,685 fl. 16 cr., adică mai multu cu 61,553 fl. 15 cr. ca la aceeași dată anul precedentu; *Escomptu*: 675,712 fl., mai multu cu 68,362 fl.; *Hipotecă*: 269,946, mai multu cu 11,308; *Lombard*: 11,905, mai multu cu 4000 fl. ca la finea anului 1893. *Circulațiunea totală a casei* în anul trecut a fostu 9,542.336 fl. 40 cr.

În cursul anului activele au crescutu cu 78,751 fl., venitul brutu cu 20,525 fl., ér venitul curat cu 17,002 fl.

Adunarea generală a „Victoriei“, institutu de credit și economii în Arad, s'a ținut la 10 Martie în localitățile institutului sub presiunile d-lui Dimitrie Bonciu, cons. reg. și președinte al institutului. Acționarii ou dovedit o nouă interesare pentru institutu și prin faptul, că la adunare s'au prezentat din diferite provincii 55 acționari, cari au reprezentat 711 acții și 318 voturi. Indată după deschiderea adunării, presidentulu face cunoscutu tristulu și durerosulu casu de m'orte a presidentu direcțiunei Dr. Lazaru *Petco*, care a răposat la 3 l. c. ou puține zile înainte de adunarea generală. Adunarea și-a exprimat unanimu durerea și condolența sa, decidendu să înștiințeze despre acestu și pe familia răposatului președinte.

După aceste punendu-se la ordinea zilei raportulu direcțiunei, bilanțulu anului 1894 și raportulu comitetului de supraveghiere, adunarea generală cu votu unanimu și cu viuă plăcere a aprobatu raportul și bilanțulu anului 1894, a primitu toate propunerile făcute de direcțiune și în sensulu acestora a fixat dividendu din 1894 cu 7 fl. după acția, care se p'ote rescumpera imediatu după adunarea generală.

Totu prin conclusulu direcțiunei s'au

votat 7735 fl. 35 cr. din venitul curat pentru fondulu de rezervă și astfel acestu fond cu finea anului 1894 s'a urcat la suma considerabilă de 80,656 fl. 80 cr.

S'au votat mai departe fl. 1500 pentru fondulu de pensii alți funcționarilor și 1200 fl. pentru scopuri culturale filantropice, ér 3421 fl. 60 cr. din venit se transpune în profitulu anului 1895.

Pentru consolidarea institutului și asigurarea funcționarilor, adunarea generală în unanimitate a votat proiectulu de statut pentru fondulu de pensii alți funcționarilor prezentat de direcțiune.

Totu-odată pentru meritele sale deosebite, la propunerea direcțiunei, adunarea generală éráș cu votu unanimu a investit pe comptabilulu șefu Savu Raicu ou dreptu de a signa firma institutului pe procură.

În locul lui Dr. George Vuia și Romulu Ciorogariu eșii, prin sorți, adunarea generală i-a realesu de membri în direcțiune ér în locul lui Dimitrie Antonescu, abdisu s'a alesu Nicolae Marcu în direcțiune.

Espirand mandatul, în comitetulu de supraveghiere s'au alesu: Vasiliu Popu, Petru Truța, George Feier, George Popovic și Petru Grozda.

Cu privire la împărțirea profitului curat în sumă de 38,784 fl. 49 cr., la propunerea direcțiunei, adunarea a hotărît a se da: 1) 5% dividendă=15,000 fl.; 2) 30% în favorulu fondului de rezervă = 7135 fl. 35 cr., 3) 10% tantiemă direcțiunei=2378 fl. 44 cr., 4) 3% tantiemă directorului executiv = 713 fl. 53 cr., 5) 2% comitetului de supraveghiere = 475 fl. 69 cr., 6) 2% tantiemă funcționarilor = 475 fl. 69 cr., 7) 2% supradividendă acționarilor=6000 fl., 8) Dotarea fondului de pensii=1500 fl., 9) Pentru remunerarea funcționarilor la dispozițiunea direcțiunei=500 fl., 10) Pentru scopuri filantropice și culturale, de asemenea la dispozițiunea direcțiunei, = 1200 fl. Restulu de 3405 fl. 79 cr. se transpune în contulu profitulu anului 1895.

Teatru germanu. Joi séra a fostu beneficiulu herniculu actoru Louis Neher. Rolulu, ce și-l'a alesu, a fostu acela al poetulu Heinrich din drama lui Holtei: „Lorbeerbaum und Bettelstab“ (Pom de mirt și băta de cerșitor). În alegerea sa n'a fostu însă tocmai norocosu și amu fi dorit mai bine să-lu vedem într'unu rol de caracter, decatu în rolulu unui poet desperat, care umple piesa ou monologu de lamentări. Piesa lui Holtei a fostu odată (e scrisă pe la 1833) foarte multu admirată de publicu, ađi însu ea nu mai place, căci nu întâlnim în ea ceea ce ađi căutam mai alesu: acțiune via. Sunt scene frumoșe, mai alesu în actulu al 3-lea și în epilogu, însă momente, cari se ne s'guduie, puține aflăm. D-lu Neher însu a scit, prin joculu seu, să ridice valoarea acestei piese și mai alesu în epilogu a jucat atât de bine, încatu într'adevăr i-a succésu să ne înlănțue totă atențiunea și să ne transpună într'o continuă iluziune dramatică. Poetulu, timidu în societate, fantasticu acasă, visătoru față de amici, supusu față de marii lui, cari îi t'empescu genulu, și în fine cerșitorulu nebulu, toate aceste diferite stări, în cari l'am vedutu pe d-lu Neher, se reogindau în fiă-care gestu și mimică a lui, așa că ou dreptu a meritatu cununa de lauri și cele două pachetase, ce i s'au îmănat între vii aplause. D-lu Haken-schmidt, care a făcutu frumoșe progrese în timpul din urmă, eri n'a avut unu rolu potrivit pentru el, ca amicu invidiosu și trădătoru. Celelalte roluri au fostu toate bine interpretate, astfel, că succésulu piesei a fostu în genere înaltu destul de frumosu. sp.

NECROLOGU. Veronica Papi n. Silvași a răposat în Springu la 19 Martie n. c. în anul al 78-lea al etății. Rămășițele pământesci s'au transportat la Crăciunel, comuna sa natală, unde s'au înmormântat astăzi, în 22 Martie. O jălescu nepoții: Petru Cordea, parochu gr. cat. cu soția sa Amalia n. Stanciu, strănepoțele Virginia și Livia.

F.ă-i țărina ușoră!

Proprietaru: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Martie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.99
Renta de corone ung. 4%	—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.40
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.40
Bonuri rurale ungare 4%	98.80
Bonuri rurale croate-slavone.	99.25
Imprum. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	152.—
Renta de hartie austr.	101.45
Renta de argint austr.	101.70
Renta de aur austr.	124.55
Losuri din 1860	159.50
Actii de ale Banței austro ungar.	1088.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	466.50

Actii de-ale Banței austr. de credit.	405.75
Napoleonori.	9.74 1/2
Marci imperiale germane	60.12 1/2
London vista	123.05
Paris vista	48.65
Rente de corone austr. 4%	101.05
Note italiene.	46.45

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Martie 1895.

Bancnote rom. Camp.	9.69	Vënd.	9.71
Argint român. Camp.	9.60	Vënd.	9.65
Napoleon-d'ori Camp.	5.70	Vënd.	9.74
Galbeni Camp.	5.80	Vënd.	5.85
Ruble rusești Camp.	131	Vënd.	—
Marci germane Camp.	5.98	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Cassei de economii „**AURARIA**” în sensul §. 16 a statutelor sunt prin această convocare la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea **Marți în 16 April 1895** înainte de prânz la 9 ore în localul institutului.

Obiectele sunt:

1. Raportul direcției despre mersul afacerilor în anul 1894.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutoriului.
3. Impărțirea venitului curat și ficsarea prețului marcelor de prezență pentru membrii direcției.
4. Conf. § 30 a statutelor alegerea celor 2 membri în consiliul direcției.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.

Domnii acționari, cari doresc a participa în persoană la această adunare sunt rugați a-și depune la cassa institutului acțiunile eventuale și documentul de plenipotență conform §. 17 din statutul cel mult până în 15 April a. c. la amiază.

Abrud, 12 Martie 1895.

DIRECȚIUNEA.

Contul bilanțului.

ACTIVE.		fl.	cr.	PASIVE.		fl.	cr.
Cassa în numerar	5522	97		Capital social	300	00	—
Cambii de bancă	291688	48		300 acțiuni a fl. 100	30000	—	
Imprumuturi ipotecare.	56369	30		Fondul de rezervă statutar al acționarilor	19699	67	
Efecte	2580	—		Fondul de pensii al funcționarilor	4192	69	
Interese restante	80	34		Depuneri spre fructificare	246360	02	
Mobiliar	238	60		Cambii de bancă reescomptate	41388	—	
după amortisare	23	86		Interese anticipate pro 1895	3840	34	
Diverse conturi debitoare.	138	20		Diverse conturi creditore	577	87	
				Profit trans. din 1893 fl. 160	—		
				Profit net	10,375	44	
					10535	55	
					356594	03	

Contul profitului și perderilor.

EȘITE.		fl.	cr.	VENITE.		fl.	cr.
Interese pentru depuneri spre fructificare	11,543.57			Interese dela cambii de bancă	25764.52		
pentru fondul de rezervă statutar	949.22			dela imprumuturi ipotecare	4402.67	30167	19
pentru fondul de pensii	196.40	12689	19	Profit transpus	160	—	
Spese salare, chirie, spese de postă și altele de birou	4,494.17			Provisiuni	1204	40	
marce de prezență	489.—	4983	17				
Contribuțiune directă	2,075.40						
10% dare la interese dela depuneri și comp de timbre	1,224.53	3299	93				
Amortisare din mobilă	23.86						
Profit transpus din 1893	160.—						
Profit net	10,375.44	10555	44				
		31531	59				

Abrud, 31 Decembrie 1894.

A. Filip,
Director executiv.

Silviu Lazar,
comptabil.

Dr. Simeon Căian,
Președinte.

Candiu David,
membru în direcțiune.

Georgiu Ivascu,
membru în direcțiune.

Petru Macaveiu,
membru direcțiunii.

Nicodim Cothesel,
membru în direc.

Bilanțul de față confruntându-se cu cărțile principale și auxiliare purtate în regulă, s'a aflat consumător în toate și exact.

COMITETUL DE SUPRAVIGHIERE.

Basilu Bașiota,
preș. comis. de supraveghiere

Nicolau Lobonțiu.

Lanes Giurchescu.

Stofe pentru haine **de Dame și Domni** ultima modă de primăvară și vară **14 cr. m.**
 Tesăturile cele mai fine și practice cu prețuri foarte ieftine. Ori și ce cantitate se trimite franco la domiciliu în toate țările din Europa.

OETTINGER & Co., ZÜRICH, (ELVEȚIA).
 Casă de exportare de stofe pentru dame și domni.
 Mostre franco. — Gravure de modă gratis. — Diplomată la 1883.
 Porto de epistole la Elveția 10 cr. Cărți postale 5 cr.

Insciințare.

Subscrișul croitor aduc la cunoștința On. publică română, că fiind stabilit de prezent aici, sunt la dispozițiunea On. publică la orice fel de comande, ce cad în branșa mea.

Primesc orice haine civile pentru bărbați, precum și uniforme pentru militari și studenți, haine pentru preoți și călugări, tot felul de îmbrăcăminte pentru serviciul bisericeii, efectuându-le cu prețuri moderate și după cea mai nouă modă. La cas de trebură pot servi cu mustre fine și frumoase, dela cele mai renumite fabrici, cu prețuri reduse.

Fiind decorat, pentru dexteritatea, ce am câștigat-o în decursul timpului, în meseria mea, dela **Expozițiunea Română din Sibiu (1881)** cu medalie de bronz, și în timpul din urmă (1894) cu medalie de argint dela **Expozițiunea din București**, sper, că voi avea, ca măestru român, sprijinul și încrederea publicului român.

Rugându-mă pentru o cercetare cât mai număroasă, rămân la dispozițiunea On. publică

cu stimă

IOANŢ BIDU, croitor

Strada Mare, lângă gimnaziul român.

Casă de export de ceasornice helvețiene pentru buzunar.

regulate acurat Specialitate:

6 fl. 6 fl. Ceasornice-Goldin Remontoir pentru Domni și Doamne, lucrate foarte fin și precis.

Aceste ceasornice au capacu escelent și elegant, care sunt asemenea ca și cele de aur, artificios ciselate. Cu deosebire atrag atențiunea asupra calității mașinării de o construcțiune escelentă, că nu pte pătrunde praful, și sunt ceasornice cu mult mai superioare ca cele până acum aduse la vânzare.

Pentru fiecare ceasornic dau garanțiă de 3 ani că va umbla regulat și certificat cu numărul ceasornicului.

Prețulu unui ceasornic cu capacu dublu **6 fl.**
 Prețulu unui ceasornic cu capacu triplu **7 fl.**

Cu capacu triplu **7 fl.** Un lanț Goldin, executare elegantă, fasonu după Ceasornice de dame **6 fl.** plăcere **1 fl. 50 cr.**

Pentru ampoziți cailor ferate și de navigație, cunoscutele ceasornice **Roskopf-Remontoir anker**, capacu curat nikel acurat regulat **10 fl.**
 Lanț de nikel potrivit cu amulet elegant **1 fl. 50 cr.**

Singurul depou pentru monarchia austro-ungară

LEON SILBERBERG,
Wien, I. Fleischmarkt 5.

653,2—6

Nu cumpărați dela faur carboni!

(Este un proverb vechiu.)

Acestu proverb se potrivește la **stabilimentul meu cel mare**, care cumpără cantități mari de marfuri, având cheltuieli puține pot vinde și eficient.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'au mai vețut până acum, pentru **croitori**, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru inaltul cleru, stofe preserise pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pentru bilarde (mese de joc), și trăsuri. — **Asortimentu foarte bogat** de **LODEN** din Stiria, Carniola și Tirol, pentru **BĂRBAȚI** și **DAME**, cu prețuri originale ale fabricii, ce nu i pte otera nici o concurență. Asortimentu de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii foarte moderne. — **Stofe de spălatu**, pleduri de voiaj dela **4—14 fl.** Tote cele necesare la croitori, precum căptușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voiesce a cumpăra **postavuri eține, solide, trainice, din lână curată**, ér nu sdrențe eține, cari nu prețuesc nici câtu cusutul croitorului, s'e se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchester Anstriei.)

Depozitu permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

S'e se ferescă

cumpărătorii de agenți și manulari, care sub spitz marca „Marfa lui Stikarofsky” oferă alte mărfuri false. La astfel de ómení eu nu vëndu sub nici o condiție marfă.

629,7—24.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.